T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/556
KARAR NO : 2023/726
KARAR TR :18/12/2023

ÖZET: İdari yargı yerinde açılan davanın öncesindeadli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı anlaşıldığından, 2247sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.F
Vekili : Av. M.V
Davalı : Mezitli İlçe Nüfus Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Suriye vatandaşı olduğunu, 2017 yılında istisnai yoldan Türk Vatandaşlığı kazanılması başvurusu yaptığı sırada bekar olduğunu, işlemler devam ederken 04/07/2019 tarihinde geçici koruma altında olan N.M ile Mezitli Belediyesi Evlendirme Memurluğu önünde evlendiğini, eşinin evlenme üzerine müvekkilin soyadını aldığını N.F olarak kimlik belgesinde kaydedildiğini, bir süre sonra müvekkilin 24/07/2019 tarihinde istisnai vatandaşlığa hak kazandığını ancak nüfus müdürlüğü tarafından düzenlenen Türk kimliğinde kendisinin bekar olduğunun yazıldığını, müvekkilin evli olmasına rağmen nüfus kayıtlarında halen bekar olarak göründüğünü, bu hususta Mezitli Nüfus Müdürlüğüne başvuru yapılmasına rağmen medeni halinin düzeltilmediğini ifade ederek; müvekkilin nüfus kaydının medeni hali kısmının bekar yerine evli olarak düzeltilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Mersin 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 20/12/2022 tarih ve E.2022/275, K.2022/422 sayılı kararı**ile, yargı yolu bakımından görevsizlik kararı vermiş, Mahkemesine sorulması üzerine Uyuşmazlık Mahkemesine iletilen cevabi yazıda kararın kesinleşmediği belirtilmiş, Mahkememizce UYAP üzerinden yapılan kontrolde de görevsizlik kararının kesinleşmediği teyit edilmiştir.

3. Davacı vekili, adli yargıda verilen görevsizlik kararı kesinleşmeden aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Mersin 2. İdare Mahkemesi 07/03/2023 tarih ve E.2023/295, K.2023/302 sayılı kararı ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, kararın istinaf edilmesi üzerine, Adana Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi 14/07/2023 tarih ve E.2023/844, K.2023/1566 sayılı kararı ile, kararın kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir.

5. **Mersin 2. İdare Mahkemesi 13/09/2023 tarih ve E.2023/1289 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılıKanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkileri, Anayasa'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

7. 2247 sayılı Kanun'un *"Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

8. 2247 sayılı Kanun'un *"Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

> *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerinekendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davadagörevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*
>
> *Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."*

9. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 18/12/2023 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonragereği görüşülüp düşünüldü:

11. Dosyanın incelenmesinden, Suriye vatandaşı olup, 2017 yılında istisnai yoldan Türk Vatandaşlığı kazanılması başvurusunda bulunan davacının, vatandaşlık işlemleri devam ederken Mezitli Belediyesi Evlendirme Memurluğu önünde evlendiğini, evlilik işleminden bir süre sonra istisnai vatandaşlığa hak kazandığı ancak nüfus müdürlüğü tarafından düzenlenen Türk kimliğinde kendisinin bekar olduğunun yazıldığı, evli olmasına rağmen nüfus kayıtlarında halen bekar olarak göründüğü, bu hususta Mezitli Nüfus Müdürlüğüne başvuru yapılmış olmasına rağmen medeni halinin düzeltilmediği ifade edilerek davacının nüfus kaydının medeni hali kısmının bekar yerine evli olarak düzeltilmesi istemiyle adli yargı yerinde açılan davada yargı yolu yönünden görevsizlik kararı verildiği, bu karara karşı istinaf yolunun açık olduğu, karar kesinleşmeksizin davacı vekili tarafından aynı istemle idari yargı yerinde de dava açıldığı ve ardından idari yargı yerince dava dosyalarının 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği anlaşılmıştır.

12. Mersin 2. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurabilmesi için, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunması gerektiği açıktır. Oysa olayda, adli yargı yerince davacı hakkında aynı konuya ilişkin olarak verilmiş bir görevsizlik kararı bulunduğu halde bu kararın kesinleşmediği, böylece ortada anılan maddede öngörülen biçimde, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı görülmektedir.

13. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurulduğunda, Mersin 2. İdare Mahkemesince davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için yaptığı başvurunun, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince aynı konuda verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan Mersin 2. İdare Mahkemesinin 13/09/2023 tarih ve E.2023/1289 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan Mersin 2. İdare Mahkemesinin 13/09/2023 tarih ve E.2023/1289 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

18/12/2023 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN